

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA HUMANISTISEN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2025-2028

1. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, T&K-rahoituslain toimeenpanosta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulu edistää toiminnallaan seuraavia hallitusohjelmaan sekä ministeriö- ja toimialakohtaisiin strategioihin perustuvien tavoitteiden toteutumista:

Suomalaisen tieteen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tasoa ja vaikuttavuutta nostetaan. Yliopistot lisäävät ja uudistavat tohtorikoulutusta siten, että tutkinnon suoritusajat lyhenevät, koulutuksen laatu paranee ja osaaminen siirtyy nykyistä nopeammin työelämän käyttöön. Korkeakoulut lisäävät kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa tehtävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ekosysteemeihin perustuvaa yhteistyötä.

Korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä nostetaan kohti 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja pidemmällä aikavälillä OECD:n kärkimaiden tasolle. Samanaikaisesti korkeakoulut huolehtivat korkeakoulutuksen laadusta. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia vahvistetaan korkeakoulujen tarjontaa uudistamalla ja rahoituspohjaa laajentamalla. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden ja tutkijoiden määrää lisätään ja samanaikaisesti parannetaan heidän valmiuksiaan työllistyä valmistumisen jälkeen Suomeen.

Korkeakoulut profiloituvat sekä terävöittävät koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintansa vahvuusalueitaan.

Korkeakoulujen toiminta edistää yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemista, kestävä kehitystä ja kaksoissiirtymää.

Korkeakouluja johdetaan hyvin, työ- ja opiskeluhyvinvointiin panostetaan ja henkilöstön osaamisen kehittämisestä huolehditaan systemaattisesti.

2. Korkeakoulun profiili ja vahvuusalat

Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak) on valtakunnallinen ja arvopohjainen ammattikorkeakoulu. Korkeakoulun vahvuusaloja ovat yhteisöjen kehittäminen (hyvinvoinnin vahvistaminen ja polarisaation ehkäiseminen), kulttuurituotanto (luovan osaamisen hyödyntäminen yhteiskunnan eri sektoreilla) sekä tulkkaus ja kielellinen saavutettavuus (kasvokkaisen vuorovaikutuksen sekä fyysisten ja teknologiavälitteisten kommunikaatioympäristöjen saavutettavuuden edistäminen).

Kestävä elämäntapa ja ympäristövastuullisuus ovat keskeisiä osa-alueita uuden osaamisen rakentamisessa.

Ammattikorkeakoulu on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

3. Korkeakoulun strategiset tavoitteet ja tutkintotavoitteet 2025-2028

3.1. Korkeakoulun strategiset tavoitteet

Sopimuskauden aikana Humak uudistaa tila- ja palvelumalliaan seuraavasti. Humakin keskuskampus jatkaa Helsingissä

Haagassa, jonne keskitetään hallinto- ja tukipalvelut. Aluekampukset sijoitetaan Turun, Jyväskylän, Kuopion ja Tampereen kaupunkien keskustoihin.

Vaikuttava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI)

Humakin tavoitteena on vahvistaa TKI-toimintaa, joka tuottaa uutta osaamista sekä korkeakoulun toimialoille että laajemmin yhteiskunnan käyttöön. TKI-toiminnan strateginen suuntaaminen ja TKI-pohjainen oppimismalli ovat keskeisiä osaamisen kehittämisessä. Korkeakoulu tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden opiskella inspiroivissa TKI-ympäristöissä niin alueellisesti, valtakunnallisesti kuin kansainvälisesti. Erityisenä tavoitteena on lisätä yhteistyötä yritysten kanssa.

TKI-toiminnan sisällöt kootaan läpileikkaaville teema-alueille:

Kestävämpi maailma
Hyvinvoivat yhteisöt
Nuoret ja osallisuus
Kulttuuri muutosvoimana

Ammattikorkeakoulun valitsemat neljä teemaa ohjaavat Humakin koulutusta, kehittämistoimintaa ja soveltavaa tutkimusta. Näiden teemojen perusteella ammattikorkeakoulu valitsee yhteistyökumppaneikseen sopivimmat verkostot, ekosysteemit ja osaamiskeskittymät. TKI-toiminnassa painotetaan kestävän kehityksen periaatteita ja teknologian kehitystä. TKI-toiminnan avulla ammattikorkeakoulu uudistaa toimintaympäristöjä ja luo sosiaalisia innovaatioita.

Oppimisen uudet ratkaisut työelämän tarpeisiin

Humak keskittyy tutkintokoulutuksessaan uusien osaamisprofiilien kehittämiseen lisäämällä englanninkielisiä tutkintoja sekä muokkaamalla ja laajentamalla nykyisiä koulutusohjelmia uusille kohderyhmille. Samalla Humak tukee monipuolista opiskelija- ja harjoitteluvaihtoa, huomioiden eri opiskelijaprofiilien tarpeet ja taustat.

Tutkinto-opiskelijoiden ja erilaisten oppijoiden moninaiset tarpeet otetaan huomioon koulutuksen suunnittelussa. Humak tarjoaa opiskelijoille oikea-aikaista ja räätälöityä tukea opintojen alussa ja niiden aikana sekä mahdollistaa joustavimmat opintopolut. Humak panostaa tietotuotannon kehittämiseen ennakoidun tuen tarjoamiseksi. Opetussuunnitelmatyössä kehitetään modulaarisia rakenteita yhteistyössä kumppaneiden kanssa, tavoitteena luoda monipuolisia, laadukkaita ja helposti saavutettavia opintopolkujä. Näitä resursseja hyödynnetään Humanistisen ja kasvatustieteiden verkostossa, 4Q-verkostossa sekä DigiVision opin.fi -ympäristössä. Tavoitteena on nostaa AVOP-kyselyssä opiskelutyytyväisyyden arvosanan 4 ja yli antaneiden osuus yli 90 prosenttiin.

Humak vahvistaa asemaansa jatkuvan oppimisen tarjoajana ja terävöittää koulutustarjontaansa vastaamaan erityisesti työelämän osaamisvajaisiin. Erityistä huomiota kiinnitetään valmistuneiden työelämään sijoittumiseen sekä jatkuvien oppijoiden työuraa ja työllistymistä tukevan osaamisen kehittämiseen. Koulutuksen työelämävastaavuus varmistetaan tiiviillä yhteistyöllä avaintyöntekijöiden kanssa. Humak parantaa reagointikykyään uuden osaamisen tuottamisessa kehittämällä ennakointia, tiedontuotantoa ja asiakasymmärrystä.

Vahvat kumppanuudet

Kumppanuudet tukevat Humakin strategisten tavoitteiden saavuttamista ja parantavat korkeakoulun kykyä vastata yhteiskunnallisiin haasteisiin. Tiiviit työelämä-, oppilaitos- ja korkeakoulukumppanuudet ovat avainasemassa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden lisäämisessä. Ammattikorkeakoulu parantaa yhteistyötä työelämä- ja kehityskumppaniensa kanssa ottamalla käyttöön kumppanuuksien hallintamallin, joka tukee kehitystyötä.

Korkeakoulujen välinen yhteistyö, työnjako ja erikoistuminen tuottavat innovatiivisia osaamisratkaisuja, jotka vahvistavat sekä yhteiskuntaa että korkeakouluja. Humak lisää yhteistyötä alueellisten korkeakoulujen kanssa koulutuksessa, TKI-toiminnassa ja muissa palveluissa. Se vahvistaa myös eurooppalaista korkeakouluyhteistyötä laajentamalla kansainvälistä TKI-toimintaa, tarjoamalla yhteisiä koulutuksia sekä tukemalla henkilöstön ja opiskelijoiden liikkuvuutta.

4Q-yhteistyössä (Arcada, Diak, Humak ja KAMK), yhdistetään korkeakoulujen asiantuntemusta, osaamista ja resursseja sekä parannetaan koulutuksen saavutettavuutta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Yhteistyön painopisteitä ovat digitaalisten ratkaisujen kehittäminen, vaikuttavien opintopolkujen luominen, koulutusviennin, kansainvälisten opiskelijoiden integroinnin ja markkinoinnin tehostaminen sekä yhteistyön vaikuttavuuden seuraaminen. Tavoitteena on

tarjota korkeakoulupalveluja sekä Suomessa että kansainvälisesti, monipuolistaa koulutustarjontaa ja vastata innovatiivisilla ratkaisuilla yhteiskunnallisiin haasteisiin. Korkeakoulut kehittävät yhteisen toimintamallin, joka tehostaa ammattikorkeakoulujen keskeisten toimintojen - tutkintokoulutuksen, jatkuvan oppimisen ja TKI-toiminnan - toteuttamista. Kumppanuuden koordinaattorina toimii KAMK.

Humak tiivistää alakohdista yhteistyötä yhteisöpedagogi- ja tulkkauksen tutkinnoissa Centrian, XAMKin ja Diakin kanssa. Yhteistyön tavoitteena on korkeakoulujen välisen profilaatiotyön edistäminen ja uusien osaamistarpeiden ennakointi sekä niihin vastaaminen.

Diakin ja Humakin yhteistyötä suunnataan tulkkauksen lisäksi kansalaistoiminnan ja palvelujärjestelmien väliseen systeemiseen yhteen toimivuuteen sekä yhteisövaikuttavien toimintamallien kehittämiseen. Yhteistyö sovitetaan yhteen alkavan 4Q-kumppanuuden kanssa.

6AMKin (Haaga-Helia, Humak, HAMK, Laurea, XAMK, Metropolia) yhteistyön tavoitteena on systematisoida ja vahvistaa korkeakoulujen välistä vertaisoppimista ja kyvykkyyttä sekä tukea jokaisen korkeakoulun jatkuvan oppimisen profiilin muodostumista suhteessa verkoston muihin korkeakouluihin. 6AMK -verkosto kehittää jatkuvan oppimisen tuotantomallin, joka tehostaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) ja jatkuvan oppimisen yhteistyötä uudistaen samalla jatkuvan oppimisen tarjontaa ja toteutusmuotoja. 6AMK -yhteistyöllä kyetään vastaamaan joustavalla tavalla alueiden muuttuviin työelämän osaamistarpeisiin. Jatkuvan oppimisen koulutuksen kehittämishanketta koordinoi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (Xamk).

Humak vahvistaa toimintansa kansainvälisyyttä suuntaamalla päätoimintoja kansainvälisiin toimintaympäristöihin. Tämä tapahtuu kansainvälisten kumppanuuksien avulla erityisesti hakeutumalla mukaan Eurooppa-korkeakoulukonsortioon sekä liikkuvuutta vahvistamalla.

Seurantaindikaattorit 2025-2028

	Toteuma 2023	Arvio 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028
Ulkopuolinen T&K-toiminnan rahoitus, milj. euroa	2,1	2,8	3,4	4	4,6
T&K-toiminnan yritysrahoitus, milj. euroa	0	0,05	0,1	0,2	0,4
Valmistuneiden kv-opiskelijoiden Suomeen työllistyminen, %	0	20	25	30	35
Korkeakoulujen väliset yhteistyöopinnot, op	13 583	15 000	16 500	18 000	19 000

3.2. Tutkintotavoitteet

Tavoitteet	Vuosina 2025 - 2028 keskimäärin	Vuonna 2035
Ammattikorkeakoulututkinnot	470	520
Kasvatusalat, taiteet ja kulttuurialat sekä yhteiskuntatieteet	120	
Humanistiset alat, lääketieteet sekä terveys- ja hyvinvointialat	350	
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet		
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	90	110

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 12, 13 ja 14 §:n ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (171/2024) perusteella yhteensä 14 325 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 13 605 000 euroa.

Strategiaperusteistarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoululle yhteensä 350 000 euroa vuonna 2025 ja 350 000 euroa/v. vuosina 2026-2028. Strategiarahoitusta kohdennetaan sopimuksen kohdassa 3 nimettyihin ammattikorkeakoulun strategian mukaisiin kehittämistoimiin seuraavasti:

6 AMK -verkoston (Haaga-Helia, Humak, HAMK, Laurea, XAMK, Metropolia) yhteistyönä tapahtuva jatkuvan oppimisen kehittäminen hyödyntämällä TKI-toiminnassa tuotettua osaamista ja tuloksia 1 200 000 euroa/v. vuosina 2025-2028. Rahoitus on osoitettu kokonaisuudessaan koordinaatiosta vastaavalle Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle.

Vaikuttava TKI-toiminta 250 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Korkeakoulu yhteisön hyvinvointia ja koulutustason nostoa tukevat toimet (erityisesti opiskelijakuraattori ja yhteisömanageritoiminnot) 100 000 euroa/v. vuosina 2025-2028.

Ammattikorkeakoulujen 4Q-yhteistyö (Arcada, DIAK, Humak, KAMK) strategisen ja toiminnallisen kumppanuuden vahvistamiseksi ja resurssien käytön tehostamiseksi 800 000 euroa/v. vuosina 2025-2028. Rahoitus on osoitettu kokonaisuudessaan koordinaatiosta vastaavalle Kajaanin ammattikorkeakoululle.

Ammattikorkeakoulun valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2025 lisäksi 370 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulun muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakoululle aiheutuneista kustannuksista.

Myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää liiketoiminnan (taloudellinen toiminta) tukemiseen. (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä (2016/C 262/01)).

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja sopimuskauden välitarkastelujen kautta. Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Strategiarahoituksen tasoa voidaan tarkistaa, mikäli tavoitteet

eivät toteudu sopimuksessa sovitulla tavalla.

Allekirjoitukset

Sirkku Linna
Ylijohtaja

Marko Piirainen
Hallituksen puheenjohtaja

Ulla Mäkeläinen
Opetusneuvos

Jukka Määttä
Rehtori